

TADEUSZ KOROWAJ

PROGRAM DZIAŁANIA CENTRUM BIBLIOTECZNO – KULTURALNEGO POWIATU KĘTRZYŃSKIEGO NA LATA 2023-2026.

Centrum Biblioteczno - Kulturalne Powiatu Kętrzyńskiego (dalej w skrócie CBK) jest samorządową instytucją kultury, działającą na podstawie przepisów prawa, a w szczególności Statutu nadanego uchwałą Rady Powiatu w Kętrzynie (Uchwała Nr XII/104/2019 Rady Powiatu w Kętrzynie z dnia 29 sierpnia 2019r.).

Cele i zakres działalności CBK określają zapisy w § 6 Statutu. Zadaniem CBK jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców powiatu kętrzyńskiego, tworzenie warunków dostępu do dóbr kultury, a także przygotowanie do aktywnego i twórczego w nich uczestnictwa. Ważnym zadaniem CBK będzie upowszechnianie i promocja kultury lokalnej oraz dziedzictwa kulturowego w kraju i za granicą, w tym w partnerskich powiatach. Będzie to zarazem forma promocji powiatu kętrzyńskiego.

Misją CBK jest kształtowanie postaw patriotycznych, głównie wśród młodego pokolenia. Patriotyzm to miłość do swojej małej ojczyzny, znajomość historii, pamięć o bohaterach narodowych.

Wielokierunkowa działalność rozwijająca i zaspokajająca potrzeby kulturalne adresowana będzie przede wszystkim do mieszkańców powiatu kętrzyńskiego. CBK wypracowało kilka form działalności, które zostały zaakceptowane i przyjęte przez mieszkańców naszej małej ojczyzny. Będą one realizowane i rozszerzane w kolejnych latach. Są to przede wszystkim oferta edukacyjna adresowana do uczniów szkół i osób dorosłych oraz powiększenie zasobów Powiatowego Archiwum Cyfrowego Powiatu Kętrzyńskiego o fotografie sprzed 1945 roku z niemieckiego archiwum zdjęciowego stowarzyszenia dawnych mieszkańców powiatu rastenburskiego (Bildarchiv der Kreisgemeinschaft Rastenburg). Nadmienić należy, że kilka miesięcy temu CBK otrzymało zgodę władz stowarzyszenia oraz kilka tysięcy fotografii.

Dyrektor z pracownikami Centrum otwarci są na wszelkie sugestie i propozycje dotyczące nowych, innych form działalności. Rozpoznawanie, jak również akceptacja realizowanych potrzeb odbywać się będzie metodą bezpośrednich rozmów z mieszkańcami, potencjalnymi ich uczestnikami. Dzięki temu oferta programowa będzie w miarę potrzeb rozszerzana.

Podstawowym zadaniem CBK jest upowszechnianie czytelnictwa i wiedzy. Działalność ta prowadzona jest w sposób ciągły, przez cały rok, w formie:

1) udostępnianie materiałów bibliotecznych na miejscu i na zewnątrz wszystkim zainteresowanym;

- 2) gromadzenie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki regionalnej (zakupy nowości wydawniczych ze środków programu Biblioteki Narodowej);
- 3) komputeryzacji zasobów bibliotecznych – praca na module katalogowym (wprowadzenie pełnych opisów bibliograficznych z podaniem ISBN, zakładanie kodów paskowych na poszczególne książki);
- 4) prowadzenia Powiatowego Archiwum Cyfrowego (digitalizacja zdjęć i negatywów użyczonych przez mieszkańców powiatu), które obejmują różne dziedziny życia po 1945r. oraz fotografie sprzed 1945r., udostępnionych przez Bildarchiv der Kreisgemeinschaft Rastenburg, czyli archiwum zdjęciowego stowarzyszenia dawnych mieszkańców powiatu rastenburskiego;
- 5) współpracy bibliotecznej z instytucjami w kraju i zagranicą, nie tylko w zakresie wymiany materiałów bibliotecznych, ale też wystawienniczych, m.in. okolicznościowe wystawy z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, Instytutu Pamięci Narodowej, czy też z Centrum Kultury dawnych Prus Wschodnich w Ellingen (Bawaria), które oferuje wystawy ukazujące dzieje naszego regionu (np. najbliższe zaplanowane wystawy o dziejach łowiectwa oraz historii kolei wąskotorowej);
- 6) organizacji okazjonalnych wydarzeń wynikających z kalendarza, w tym głównie mające charakter edukacyjno - patriotyczny (np. wystawy upamiętniające Żołnierzy Wyklętych – Niezłomnych, rocznicy powstania warszawskiego, odzyskania niepodległości, wystawy przygotowane przez IPN poświęcone wydarzeniom i osobom);

Działalność wydawnicza.

- 1) prowadzenie działalności wydawniczej ukazująca dorobek kulturalny, dziedzictwo historyczne powiatu kętrzyńskiego oraz jego walory turystyczne, których odbiorcami będą mieszkańcy powiatu oraz osoby uprawiające – modną obecnie – turystykę kulturową. Zamierzeniem CBK jest wydanie kolejnych części opracowań albumowych „Dziedzictwo Kulturowe Powiatu Kętrzyńskiego”. W przygotowaniu album o zabytkowych obiektach użyteczności publicznej i techniki, którzy ukaże się na początku 2024r.
- 2) założenie bazy informacyjnej o miejscowościach wchodzących w skład powiatu kętrzyńskiego. Materiały o nich będą wykorzystane do opracowania okolicznościowych folderów, wydawanych przez Centrum czy też Wydział Rozwoju, Promocji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego, z którym to Wydziałem Centrum będzie ściśle współpracować.

Działalność w zakresie upowszechniania kultury polegać będzie na realizacji przyjętych w środowisku lokalnym i sprawdzonych form działalności oraz twórczym poszukiwaniu nowych poprzez:

- 1) prowadzenie stałych kół zainteresowań (np. warsztaty muzyczne i nauka gry na różnych instrumentach, zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci i młodzieży);

2) popularyzację historii i kultury powiatu w formie cyklicznych spotkań w CBK (prelekcje i wyjazdy studyjne po terenie powiatu);

3) edukację kulturalną dzieci i młodzieży we współpracy ze szkołami, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym; prelekcje w formie multimedialnych prezentacji ukazujące dziedzictwo kulturowe powiatu jak i gmin wchodzących w jego skład. W ramach przygotowanej oferty edukacyjnej przybliżającej historię naszej małej ojczyzny, CBK opracowało następujące tematy:

a) „Historia powiatu kętrzyńskiego” (przedstawienie dziedzictwa Prusów na terenie Barcji, pierwszych stałych mieszkańców dzisiejszego powiatu kętrzyńskiego, kolonizacja terenu w okresie państwa zakonnego, początki oraz rozwój wsi i miast, powstanie majątków ziemskich, reformy agrarne na pocz. XIX w., przemysł rolno-spożywczy, ukształtowanie się dzisiejszego krajobrazu architektonicznego powiatu);

b) „Dwory i pałace powiatu kętrzyńskiego” (prezentacja około 80 obiektów rezydencjalnych, w tym już nie istniejących);

c) „Zabytkowe obiekty sakralne powiatu kętrzyńskiego” (prezentacja 32 obiektów);

d) „Gotyckie kościoły na terenie powiatu kętrzyńskiego” (prezentacja 18 obiektów);

e) „Cmentarze i mogiły z okresu I wojny światowej na terenie powiatu kętrzyńskiego” (prezentacja wybranych mogił na dawnych cmentarzach wiejskich oraz 6 cmentarzy wojennych w miejscowościach: miasto Kętrzyn, Parcz – gm. Kętrzyn, Górki – gm. Barciany, Kałki – gm. Srokowo oraz dwa w Skandławkach – gm. Srokowo);

f) „Historia społeczności żydowskiej powiatu rastenburskiego/kętrzyńskiego” (omówienie dziedzictwa ludności żydowskiej, mieszkającej na terenie powiatu w latach 1813-1938);

g) „Powiat kętrzyński na dawnych widokówkach” (prezentacja wybranych, najważniejszych miejscowości powiatu z podziałem na gminy).

4) współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi powiatu oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu kętrzyńskiego (kluby seniorów, koła gospodyń wiejskich, Uniwersytet III Wieku) i Domem Pomocy Społecznej.

Zamiarem CBK jest, aby każdy mieszkaniec mógł znaleźć ofertę dla zaspokojenia swoich potrzeb edukacyjno - kulturalnych. Pracownicy dążyć będą do stworzenia modelu instytucji kultury stymulującej do aktywności lokalną społeczność, nie tylko jako konsumentów kultury, ale ją aktywnie współtworząca.

Oprócz dotacji podmiotowej i celowej otrzymywanej od Organizatora, CBK pozyskiwać będzie środki zewnętrzne w miarę ogłaszania konkursów przez m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bibliotekę

Narodową, Narodowe Centrum Kultury, Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego, Muzeum Historii Polski, Biuro programu „Niepodległa”, granty z innych źródeł jak fundacje, czy darczyńców (firmy i osoby fizyczne) oraz z własnej działalności.

Obraz CBK za 3 lata to nowoczesny ośrodek edukacji, informacji i kultury, pielęgnujący tradycje oraz tożsamość lokalną i narodową, upowszechniający książkę i czytelnictwo, otwarty i dostępny dla wszystkich chcących skorzystać z oferty z wykorzystaniem nowych technologii. Powiększony będzie zasób Powiatowego Archiwum Cyfrowego i wydana piąta część albumu zamykająca cykl „Dziedzictwa Kulturowego Powiatu Kętrzyńskiego”. Będzie to publikacja ukazująca krajobraz architektoniczny naszej małej ojczyzny.